

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Simonffy-ház a város-
házával szemben

HIRDETME NYEK.

Előzetes pénz és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemény: ide intézendők

Parmentelen levelek csak ismert kezdők,
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetes ár:

Égész évre	10 frt —
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy óra	1 frt —

Hirdetési díj:

Ot-hasábsopetitör egy szeri beiktatásáért 5 kr
Helyedij minden hirdetésért külön 20 kr
Nyilttér 4 hasábsopetitöréért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Csütörtök, július 30.

146. szám

Debreczen, július 29.

II.

Az európai sajtó nagyrésze képtelen még arra, hogy az alkotmányos szabadságot a népeknek egyesítésére és kibékítésére is megérkezett alkalomnak tekintse, s behagyasztani igyekezzék ama sebeket, melyeket az önkény uralom erdekviselői az egymás elleni bujtogatás fegyvereivel ütöttek. Nem helyez sulyt ama bölcsészeti atoma megvalósítására, hogy: A népek barátsága a zsarnokoknak leghatalmasabb ellenszere. Nem bírja ledobni magáról ama kényszer zubbonyt, melyet még az absolutismus légkörében hozott magára, az az reá húztak, hogy a nemzetiségi civódást pallosainak köszönjék gyanánt használják fel. Oly emberi hiát és gyengeséget, amilyen edes mindnyájunkban megvan, higgadtan elbírálni még ma sem képes, hanem amint valami nyel ellen való észlel, azonnal dologhoz nyul, s az emberi önérték fjlődésének ene humanus korszakában is a barbar elődök vért lázító és boszu keltő bötüntetését alkalmazza. Ez pedig éppen arra való, hogy a felingerelt kedélyeket lehiggadni se a határon belül se a határon kívül, se magukban se másokban ne engedje.

Pedig az engesztelődés és kibékülés vezényszerepe a sajtóé lenne, holott alig nevezhetünk lapot, mely e tekintetben ne a tömeg kedvelésért, hanem a bölcs ítélő tehetség törvényeit igyekeznék követni.

Most, mikor a különböző nemzetek egy-egy raja köszönt be hozzánk, — hogy kiállításunk megtekintése mellett az addig párbaji viselő jobbót lovagias kibékülésre nyujtsa, oly valami érzés lép meg, hogy a ig tudok neki nevet adni. Oly jelenethez hasonlítom én ezt, mint mikor a privát életben olyan két ember találkozik, ki amíg nem ismerte egymást, mindig fenhéjjázó gyűlölettel viseltetett a másik iránt, holott a találkozás első a kalmával beleszeretnek egymába. „Hi-

szén ha én téged így ismertelek volna.“ „Hiszen ha én tudtam volna, hogy te ilyen fáim ember vagy Bruder! Soha se szoltam volna ellened egy rossz szót se.“

De mikor hát nem ismerték egymást, hanem ama ellenszenves tradiciónak hódoltak, mely a régi abszolút uralmak „hec maiszter“-kedéseiből rájuk maradt.

Es ilyenkor bezzeg a sajtó is más hurokat penget, mintha nem lehetett volna ennyi esze már előbb is, hogy Európában embert evő kanibálok már nincsenek, s hogy a kölcsönös veszekedés helyett, ha ugy akarunk volna, megérthetjük volna egymást hamarabb is. Hanem most, a boros poharak közt jutunk ama fedezéshez, hogy tulajdonképen nem is haragszunk egymásra.

Bizony pedig sok tintát az egymás arcához kentünk már, és fogunk kenni rövid idő múlva, amint eme baráti kézszorítások melegtét tényleg nem érezzük, s a testvéri ölekezés emlékéit elfelejtjük. Amint egyszer nem kedvünkre vélelményeznek a csehek, amint egyszer nézetösszeállításba jönnek velünk a németek, epébe lesznek mártva a tollak újra, s az egymást megértés, vagy az egymás iránti elnézés törekvése helyett ismét a gerundiumok fognak szerepelni.

Pedig csak akarunk kellene, s a további véleményeltérések, érdekösséftközések kisimítása, nem tartoznak a lehetetlenségek közé, és hogy a különböző nemzetek és nemzetiségek sajtójának barátkozása, mily hatással lenne maguknak a nemzeteknek és nemzetiségeknek barátságára, mond-nak is felesleges.

Pedig csak így lenne ezeknek az összejöveteleknek értelmük, különben nem látjuk be, hogy a haza mihasznukat veheti, mert abban, hogy esznek-isznak, a fogunk ugyan nem kopik, sem a lekor-tyintott pezsgő ízét nem érzi az országnak egyetlen ott nem levő fia se. De ha a barátságot azutánra is megtartják, s ha az önkényuralom idejében felvett, de-

most ledobott kényszerzubbonyt végleg sutra teszik, akkor igen.

A mi óhajtasunk és jó kívánságunk tehát odaig terjed, hogy ez a mostani érintkezés és barátkozás a pezsgő gőzének elpárolgásánál tovább tartson, s a hajbamének újabb mulsága minél továbbra legyen elodázva. Ne találja virtusát abban se Péter se Pál, hogy ki a legény a csárdában s hogy melyikök tud nagyobbat ütni, hanem abban igen is, hogy melyikök tud engesztelékenyebb és okosabb lenni. Ha a magyar sajtó ezt a programot állítja maga elé, többet fog használni nemzetének mint amennyit az egész Bakony dorongjának elkoptatásával használna.

Utóhangok az orsz. torna- ünnepélyről.

Emlékezetes fog előttünk maradni, a mit júniusnak 28-dik és következő napjain Budapesten a tornaügy haladása, pártolása és annak fontosságára nézve láttunk és tapasztaltunk.

Mig szerény egyletünknek 17 év óta az előítéletek és közömbösség ellen kell harcolnia, addig sokkal újabb egyletek megerősödésnek és virágzásnak örvendenek. Más egyleteknek működő tagjai, nem ugy mint nálunk, csupán tanulókból, hanem mindenféle koru és foglalkozásu egyénekből állt; azok elnökei, tisztviselői büszkéek azon bizalomra, mely őket az egyletek élére állította, nekünk pedig minden közgyűlésen attól kell retteg-
nünk, hogy az elnöki szék üres maradjon. Valóban kétségbejítő jelensége a közömbös-
közömbösségnek. Csakis azon ügybuzgóság és szivos kitartás, melyet még néhány tisztviselőben elismerésképen feltalálunk, volt képes az egyletet ily mostoha körülmények között fentartani, mert épp n ott hol pártfogásra kellene számítanunk, meg nem fogható hidegségre és előítéletre találunk. Haraszor kellett csak a tornaruhát is megváltoztatni, hogy akadály, ellenszenv, vagy megrovásra ne találjon, mig az orsz. tornaünnepélyen azt tapasztaltuk, hogy 500 működő tornász és azoknak tisztviselői bizonyos büszséggel vették fel a torna öltönyt, s az ünnepélyen megjelent ezreke nem néző közönség a legnagyobb érdekltséggel és tapsvinnal

kísérte a tornászok edzettségét és ügyességét mutató gyakorlatokat.

Láttuk a nemzeti és budai tágas és gazdagon felszerelt tornacsarnokot, tudjuk, hogy csaknem minden kisebb városbeli egyletnek saját, czélszerű tornacsarnoka van; csak mi vagyunk a főiskola kegyére utalva, mit ugyan hálás elismerés és köszönettel kell fogadnunk, de ép azért, mert a tornaterem a főiskola épületében van, azon hátránnyal bír, hogy a közönség azt hiszi, miszerint a tornász csak a tanuló ifjúságnak való. Egyletünk tőkéje oly csekély, hogy czélszerű s az ujkor kívánalmainak megfelelő tágas tornacsarnok építésére még csak gondolnunk sem lehet, de a mi több, a bevétel is oly csekély, hogy a folyó költségeket is csak nagy nehezen vagyunk képesek fedezni, annyira, hogy ha még egy ily évünk lesz, mint a mostani volt, a mikor a többi rendkívüli költségeken kívül a nyári táncmulatságunk is dehicizet mutat fel, és Budapestre küldetésünk is érzékenyen megtámadta pénztárunkat, — aligha oda nem jutunk, hogy az egylet megszűnik, ha a közönség, a melytől várná egy ily egylet a fentartására szükséges elemet, eddigi közömbössége mellett megmarad.

Hogy más városokban mikép pártolják a torna gyuleket, onnan látható, hogy egyletünknel sokkal fiatalabban s már is oly alapon állanak, hogy a jövőtől nincs mit félniök, mert áldozatkészségre találtak s az előítéleteket leküzdeni képesek valának, másfelől az önálló tornacsarnok is jövedelem forrás, nekünk pedig a népkertben levő silány sátorért, ha azt nyári táncmulatságunk alkalmával használni akarjuk, 60 forint hallatlan díjat kell fizetnünk.

Megleő volt előttünk azon hév és ügybuzgóság, melylyel egyes nagy befolyásu egyének az orsz. tornaszövetség s a tornai-
ügyletnek közgyűlésén a tornaügy iránti érdeklődésüknek kifejezést adtak; az orsz. tornaszövetségbe egyletünk is belépett, s választmányi tagul Örvényi Vilmos művezetőnk meg is választatott, utóbb a tornatanítóké egyletébe Örvényi Vilmos szinte felvétetett. E gyűlésben a tornászatra vonatkozó új és érett eszmékkel volt alkalom megismerkednünk. Láttunk és hallottunk jeles férfiakat az ügy mellett harcolni, amiköz annak megszilárdítását, a tanításal foglalkozó egyének állását, nyugdíjazását, a többi népiszkolai tanárokéival egy színvonalra emelését a közoktatásügyi miniszteriumnál sürgetni s erre nézve mindent elkövetni elhatározták.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A SZINHÁZI PORTÁS.

Irta: Szabolcsi Lajos.

Sarkig érő, kívül belől kiprémézett alig látszólag gazdagon ékített kék attila — aztán, egy arenyvi távolságra feljebb, ugyanoly szinü köcsagtollas nagy sapka, mely kissé félretolva néz le egy alatta álló vastag, nagy ezüst gombbal ellátott botra, ez — a színházi portás.

A portás saját egyéniségéből alig látszik ki valami; különösen nem látszik ma, a mikor az erős fagy a vért dermeszti meg a erekben s az idő egyáltalában olyan, hogy még a kuttyát is ölle viszik ugatni. Vallait felhuzva, liberájába belesüppedve áll ott a portás a színház főbejárata előtt s ha unalmában nem játszanék lehetetével — a mi nála esti 7 órától 10 óráig a szivarozást pótolja — akkor alig hasonlítana élő lény bez. Első tekintetre még így is inkább a színházi garderóba egy részének tűnik fel, melyet talán az élelmes szini direktor tett ki csalétkül a jámbor karzati közönségnek, hogy a „köznyelvűlőség“, „culturmiszió“ hazafias eszméjének kézzelfogható propagandát csináljon.

De nem! Ez a portás minden inkább mint reklám. Tizennyolcz éve, hogy esti 6 órától 10 óráig a színházi portás kötelmeit teljesíti, de ez idő épen elegendő volt, hogy blazirtta tegye mindaz iránt a mi a színházzal és környékével csak legtávolabbról is összefügg. Tizennyolcz évi praxis után a legmesszeágóbb színházi titkok és intriguák kulesát birta kezei között és töviről hegyire tudta a módját, hogy lesz a hernyóból pillé, szép kőri tanóból primadonna. Osmermi tanuita a direktorokat, színészeket, színésznőket és a repertoir darabokat min-

den jó és rossz tulajdonságaikkal együtt. Bár alig nézhetett egy egy előadást, de annál inkább volt alkalma tanulmányozni a közönség hangulatát, melyből éstenként levonta magának a következtetéseket, hogy azokkal ösmereteit gyarapíthassa. Az utolsó években már nem is látta szűkségét, hogy héba-bóba a színházba kukkanjon; ugyszólván jelenetről jelenetre tudta könyv nélkül, hogy „bent“ mi történik. Tisztában volt az eladott darabok műértékével, s minden egyes szimuliróra reá tudta mondani, hogy „ez hivatott“, „ez a karzatnak ir“, „emez még kinöheti magát“, „amaz phenomán“ sat sat. — Obszerváló tehetségét azonban leginkább magán a t. cz. műértő közönségen érvényesítette. Az évek hosszu sora alatt nem csupán minden egyes színházlátogató egyéniségével ösmerkedett meg, de mindenkinél tudta a ruákat is, a melyek a színházba terelték. Épen ez az univtersális ösmeret, mely már rég tul volt azon, hogy uj tápot kapjon, tette a portást egykedvűvé, unottá, minden iránt elfásultá. A hozzá intézett kérdésekre most is megfelelt, de már inkább csak gépiesen, mintegy meg szokásból. Nem tud már lelkesedni, mint hajdan, a mikor hamisítatlan postillon d'amour szerepeket játszott a t. cz. „műértő“ közönség szolgálatában: nem egyszer segítve elharcolni a szeretett, forrón imádozt hitvest bárgyu ferjétől, s a backfisch leányzóat a mama tulgondos szemei elöl. Mindezekre ma már nem képes. Lelkéből megunt a szünet nélküli álkodás fojtó légkörét, és szivesen fordit most annak hátát a színház főbejázatánál.

Bent a színházban „Othello“, „megy.“ A darabnak már a harmadik felvonása is véget ért, a portás még mindig egy s ugyanazon attitüdeben gunyaszt, a kéj egy bizonyos nemével legeltetve szemeit a pár lépésnyire előtte levő gesztenye-sütőből kivilágító parázs tűzőn.

— Ha nem vetne meg egy kis jó, forró gesztenyét, jó szívvel szolgálok — szólítja meg a portást Cserjésné, a színház előtt ülő gesztenyesütőné.

— Szivesen veszem, legalább előlöm vele az unalmamat — válaszol vissza a portás, a ki Cserjésné felé tart.

— Tessék, lásson hozzá. Ebből vegyen. Ez a legfinomabb olasz maroni... Sokára lesz vége a darabnak?

— Bizony, Othello még csak most fél-tékenyekedik javában. Várhatunk még egy jó darabig a mig megfojtja Desdemonát. Nem is olyan könnyü dolog egy fehér eselédet megfojtani.

— Beh jól ismeri a dörgést!

— A mai darabot még nagy Beeske-rekröl ösmerem.

— Ott is portás volt?

— Dehogy! Suhancz koromban léptem fel ott Othelloban. Azóta se láttak ott olyan Jágót mint én voltam.

— Miért nem maradt hát színész?

— Mert nem tudtak méltányolni... nem tudtak megérteni!

— Hát miért nem beszélt hangosabban?

— De azt mondja meg nekem, hogy mért fojtják meg a mai darabban azt a fehérce-lédet?

— Miért fojtják meg? Mert Sekszpir ugy akarja. Előbb elolattja Othelloval a milly gyertyát, aztán elmondhatja vele, hogy:

Kioltom e világot; — aztán
Kioltom e világot. Tégedet. — stb.

A gyönyöüli hasonlat kedveért aztán Othello Desdemonát csakugyan megfojtja. Negyedik felvonás, hetedik jelenet.

— Szép darab hát ez a mai?

— Tűrhető — válaszol a portás, arca-
zán a szellemi fensőbbesség határozott kifeje-
zésével — tűrhető, mert van benne egy pár jó

jelenés. Én ugyan nem vagyok barátja a Sekszpir daraboknak. Maga a t. cz. közönség is csak affectálja. Valóságilag ugy van vele mint a borotválkozással. Nem szereti de azért elibe tartja az ábrázatát; hanem örül is aztán ha tulesett rajta!

— Furcsa is ez a ma esti közönség... De nézzen csak oda, mintha a portást keresné ott az ur!

— Csak hadd keresse. Sohse vegyülök többet családi ügyekbe.

— Családi ügyekbe?

— Hát igen! vagy azt hiszi, hogy az az ur ott, „Othello“ akarja megnézni!

— Bizony egy kicsit elkésett.

— Még mindig elég korán érkezett Tudja e, ki az ur? Senki más, mint a Benkö Illés ügyvéd urnak a legidősebb fia.

— Az a ki a minap esküdtött meg a nagyságos Darvadi Katicza kisasszonnyal?

— Ugyanaz! Na látja! Két hónapos házások s tudja e mi sorja van már is a fiatal urnak? Ráles a feleségére. Ott fenn van a lelkek a 11-es páholyban és nagybau udvaroltat magának a Lőrinczy Gida által.

— Szt Jézusom, milyen romlott is ma már a világ. Az én időmben...

— Hagyja el Cserjésné. Akkor se voltak jobbak az emberek. Ember hát ember. Száz év előtt száz év után.

— Azt mondja meg nekem portás lelkem, hogy miért nem szereti hát az urát az a szende teremtés?

— Miért nem szereti? Hászzen szeretni szereti, de mit tehet róla, ha mégis jobban szereti a Lőrinczy Gidát.

— Fura biz a. Szereti és mégse szereti... De nézzen csak oda!... most meg egy asszonyág keresi a portást. Menjen hát, ne várakoztassa.

Az udvariasság mely nem halt ki teljesen a portásból, oda kergette a hülgyhöz a

n. modern

telére.

A R.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

Meglepo volt ránk nézve Budapest törvényhatóságának érdeklődése és áldozatkészsége a tornaügy iránt, nevezetesen az ünnepély megkezdése előtti beszéde Kammermayer Károly urnak, ki a főváros törvényhatósága nevében ezeket mondá:

„Tisztelt Uraim! Az öröm legbensőbb legőszintébb érzetével üdvözlöm Budapest főváros törvényhatósága nevében Magyarország tornászait, kik az általános országos kiállítás alkalmából itt összegyűltek, hogy egyrészt bemutassák ama bámulatos elhaladást, melyet Magyarországon a tornaszat ügye aránylag rövid idő alatt tett, s hogy másrészt megalkossák az országos tornaszövetséget, a mely bizonyára hathatós eszköze lesz a tornaszat jövő fejlődésének és felvirágzásának. A tornaszat meghonosítása Magyarországon sok nehézséggel járt, de az önkéntes fáradságos eredményekben gazdag munkásságának sikerült leküzdeni az előítéleteket és téves fogalmakat, s a tornaszatnak még ellenségeit is meggyőzni annak igazságáról, hogy e jelszavai: épség, erő, egyetértés, — melyeket önkéntes zászlóikra írtak, megvalósítása: fő forrása és biztosítéka az önbizalom és ennek folytán a nemzeti erőnek, a nemzeti hatalom gyarapodásának.

Ep ezért a főváros törvényhatósága kezdetlől fogva lelkesen felkarolta a tornaszat ügyét s tudja azt, hogy a mit e tén tesz, a z nem áldozat, hanem tartozás, tartozás a haza és nemzet irányában. Önök uraim nemcsak a jelennek, hanem a jövőnek is munkásai; munkásságuk nemcsak önmagukban, hanem a jövő századokban is hajt gyümölcsöket, mert a jelen nemzedék megedzése által alapját vetik meg a jövő sarjadék életképességének.

Szíven mélyből kívánom, hogy működésüket bő sikor koronázza, hogy e nemzetre az idők végtelenségéig alkalmazhatók legyenek a költő ama szavai: „Csak sajt nemzének a sasok, s nem szülőgyávan nyulat Nubia párdúcza.“

Isten hozta önöket!

E szép szavak s ama tény, hogy Budapest törvényhatósága csakugyan áldozatot hozott és hoz a tornaügyért, mutatja azon készség is, hogy a tornászok fogadásában jelentékeny részt vett s a mintegy 500 főnyi tornász számára fényes banquettet rendezett a kiállítási zencsarnokban.

Elismeréssel említiük fel végre a nemzeti tornaegylet elnöke Hegedűs Sándor urnak buzgósgát és szeretetreméltó modorát, Bockelberg Ernő művezetőnek ügybuzgósgát, tapintatosságát és ügyességét; a Keresztessy Sándor ur ügyességéről és fáradságáról tanuskodó kitünő productiókat a nő vendékekkel, Kun Gyula városi tanácsos, Szilágyi Sándor Krieszhaber, Andreánszky uraknak barátságos jóindulatát és szíves készségét irányunkban.

E szerint láttunk, tapasztaltunk, tanultunk, szíves, barátságos fogadtatásban részesültünk s csak azon óhajjal fejezzük be sorainkat, hogy mindazok, kik a fővárosban a tornaügy mellett buzgódnak, ezután se lankadjanak, s ezután is részesüljenek megérdemelt elismerésekben, nekünk pedig minél hamarabb sikerüljön egyetünket pártfogás által azon színvonalra emelni, a melyre hivatva van!

A tornaegyletnek a tornaünnepélyre felküldött tagjai:

Szutor Ferencz előtornász,
Veres Bálint „
Kiss István „
Matolcsi István „
Csánky Bénéámin „
Rásó Gyula előtornászjelölt.

Fölvívás.

Debreczen polgárai! Augusztus 2-dikával — a reánk jövő vasárnapon — nehéz, de dicsőséges emlékü nap virrad ránk. Harminczhat év előtt ez a nap volt az, melyen hazánk ez egyik legmagyarabb városának kapuihoz érkezett a bérencz muszkasereg, hogy „Jeruzsálem városát elpusztítsák“, ez a nap volt az, melyen e vaduló sereg elé egy kisdéd, de lelkes csapat állott, nehogy feltartóztassa azt, de hogy meghaljon azzal a fegyverrel kezében, melyet a szent szabadság nevében ragadt fel, s melylyel a „h o n v e d“ nevet tiszteltté tevő a bámuló világ előtt!

De ki ne ismerné itt e nagy nap történetét?

E napot megünnepelni, az akkor elhullt szabadság-hősök sírját mogkoszoruzni emlékeztünk hála virágaival, hívunk mi fel titeket Debreczennek szabad polgárai.

Jertek, zarándokoljatok ki e napon s boruljatok le a szent földre „hol sírjaik domborulnak és áldó imádság mellett mondjuk el szent neveiket“

Gyülekezési hely a főiskola előtti tér, d. u. fél négy óraker; indulás a honvédsírokhöz 4 óraker.

Bővebb programot a helyi lapok szombati száma hozand.

A rendező bizottság.

Külföld.

A máhdi halálát Londonból teljesen kétségen kívül állónak jelentik. Utójaként Abdulah kalifa lépett fel, de sokáig fog tartani, míg ez elődének tekintélyét megszerzi angol kormánytól a máhdi halálának híre e részen felvillanyozta és nagy kedvet mutat a harcra akezióra. Bourke már tegnap bejelentette az alsóházban, hogy Kassa felzabeditására angol expedició fog indulni.

Tett a kormány egyéb nagyfontosságú nyilatkozatokat is, kijelentvén, hogy Anglia tengeri véderéjének fejlesztése céljából a torpedók számát évenként 250-nel, a torpedóhajtókat összesen 150-nel fogja szaporítani. Ezenkívül 575 ágyút szerez be, és az összes kikötők védelméről gondoskodik.

A tervezett intézkedések bizonyára nagy arányúak, de nem bírnak kihívó jelleggel. Nem azt jelentik, hogy Anglia háborút kíván, hanem, hogy jövőre készen akar lenni minden eshetőségre. A tervezett reformok is csak négyöt év alatt fognak valósíthatni.

Irodalom és művészet.

— A legújabb kiránduló hely, Tata-Tóváros és környékéről szép képeket hoz az „Ország Világ“ legújabb, július 25-iki száma élénken megírt ismertető czikk kíséretében

gyobb rendbe jött. Nincs semmi komolyabb baj. Ugy-e hogy megmondtam?

— Megbocsulták magukat? Kibékültek?

— Teljesen! Benkőné Lőrinczy Gidával, Lőrincziné meg Renkövel ment szép csendesen haza.

— Nem volt köztük semmi összekocczanás?

— Semmi! Mind a négyen megegyeztek abban, hogy ez a Szekspir „Othello“ja mulatságos egy alak... nagyon mulatságos egy alak...

A d é l.

(Egy orvos hátrahagyott emlékirataiból)

(Folytatás)

Nevete tért a terembe, s én szép ismeretlen védezcsemmel egyedül maradtam.

— Nos kisasszony! — szóltam hozzá udvariasan. — Most hová kísérjem. Teljesen rendelkezése alá adom magamat.

— Hát Ledieu asszonyhoz! — felelt hamisan mosolyogva. — Hisz tudja, hogy ő az anyám.

— Ezt ugyan nem tudom, s nem is hiszem, hanem azért... Hol lakik madam Ledieu?

— Rue Féron, numeró 24.

Szó nélkül indultunk meg, s haladtunk a Féron utca felé. A tiszta holdfénynél kényelmesen szemlélhettem ifjú védezcemet.

Szép barna leány volt, mintegy tizen-nyolcz éves, nagy élénk szemekkel, sugar szemöldökkel, finom metszésű szájjal és fogakkal mint az elefánt esout. Kezei és lábai oly szépek voltak, hogy egy királynő megirigyelhette volna értök, s egész tartásában egyszerű ruháinak dacára is, valami nemes-ség, az arisztokracia bizonyos nyombuszta ömlött el, hogy a derék övezető makacs gyanuja egy percig sem látszott alaptalannak.

B. P. tollából. A kitünő képes lap többi közleményei a következők: „Neki ment a Tiszának“ rajz Karczag Vilmostól; „Szent Márk egyik galambja“, elbeszélés Majthényi Flórától; „A kuldus fia“, költemény Pongrátz Bélától; „A vén Európa“, ismeretterjesztő czikk Nemes (Edelman) Menyhértől; „Két vén gyerek“, regény Gabányi Arpádtól; „Kirándulások“, bécsi tárcza Kaposi Bélától; „Néhány szó történetéről“; „Miből élünk?“ Hidas Páltól; „Ha más szívében“, költemény Kempelen Farkastól; „A hét története“ Székely Huszártól. A képek közül az említettek kivül megjelent a „Közös titok“ és „Tengeri fürdő“ című képek Továbbá az állandó rovatok, melyeknek gazdagsága és élénksége meglepő, következők: Tudomány és irodalom, színház és művészet, újdonságok a kiállításról, könyvpiac, vidéki élet, sport, hy men, gyászrovat, innen onnan rejtvények. Az „Ország Világ“ előfizetési ára: január — decemberre 10 frt, jan.—júniusra 5 frt, április—június 2 frt 50 kr, június—decemberre 5 frt. Az „Egyetértés“-sel együtt: egész évre 28 frt, fél évre 14 frt, negyed évre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők. gránátos-utca 6-ik szám.

Napi hírek.

— A biharmegyei lötenyésztes emelésére engedélyezett lötenyészési jutalomdíjkiosztás f. évi szeptember hó 8-án reggeli 8 óraker fog megtartani Nagy Váradon a város Pecze mellett levő majorjában, mely alkalommal összesen 80 db. magyar arany-áldamjait osztanak ki.

— A debreczeni jótékony nőegylet által rendezett népünnep alkalmával közölt adakozók névsorához pótlólag tudatjuk velünk, hogy a czukrárszda részére kelték még Fráter Imréné egy tál czukrársz süteményt, Szepesy Antalné két tál iróstésztát, és három csomag finom cukkedlitt.

— Tanügy. Van szerencsém a t. cz. szüléssel tudatni, hogy a nagymélt. magy. kir. Ministerium által engedélyezett nyilvános fiúiskolában az 1885—86. tanév augusztus hóban veszi kezdetét. A beiratások augusztus hó első napjaiban az iskola helyiségében Kádastucz a 1835 szám alatti házban eszközöndök. Kohut Mór okl. főlelel tanító tanintézet tulajdonos.

— Ujra egy kirabolt templom. A „Nagy Kunság“-ból olvassuk, hogy ma egy hete virradóra a karczagi izr. imaházat ismeretlen tettesek feltörték, s onnan 30 ft. perselypénzt magokkal vittek.

— Látogatott fürdő. A konyári „sótó fürdő“ szép látogatottságnak örvend. Ez idényben f. hó 22-ig 842 fere ment a la kövendégek száma.

— A „Fröbel egylettről“ Ezenel értesítettik a t. közönség, miszerint a Fröbel egylet „gyermekertje“ mely e hóban be volt zárva, — Augusztus hó 1-én megnyitattik. Ez alkalomból tudatjuk, hogy az egylet kénytelen volt az eddigi beirás és tandijakat fölemelni; s a most kezdődő új tanévben már azok fognak beszédelni. A beirási díj minden uj nán felvett gyermek után egyszersmindenkorra 2 frt; s egy gyermek után fizetendő havi tandij szintén 2 frt leend. Tekintetbe vévén azonban, hogy az egylet jelenlegi részvényes tagjai azon kedvezményben részesíttetnek, miszerint gyer

A mint a megjelölt házhöz értünk, hang nélkül állapodtunk meg s egymás szeméi közé néztünk.

— Nos, Albert ur? kérdé ő azon fölény nyel, melyet réam tagadhatlanul gyakorolt, mert én nem tudtam társalgást kezdeni, — mit leszünk teendők?

— Ez tökéletesen kegyedtől függ Adél kisasszony! — válaszoltam. — Hanem igen sajnálnám, ha ily sajtáságos körülmények közt kötött ismeretségünk ez első találkozásal véget érne.

— Bácsánat! Ismeretsége nekem végtelenül drága, mert nélküle az órházhoz vittek s ott felfedezték volna, hogy arisztokrata nő vagyok, nem pedig egy mosoné leánya s holnap levágták volna a fejemet.

— Kegyed tehát elismeri, hogy arisztokrata nő?

— Én nem ismerem el semmit.

— Legalább mondja meg nevét.

— Hisz tudja már! Adél.

— Oh nem! E név, melyet én véletlenül adtam kegyednek, nem lehet az igazi.

— Nem tesz semmit. E név tetszik nekem, s meg fogom tartani, legalább ön irányában.

— Miért épen az én irányomban, a ki önt talán sohasem fogom többé látni?

— Ezt nem mondtam. Csak úgy értem hogy ha ismét találkoznánk, nem szükséges hogy egymás valódi nevét tudjuk. Én önt Albertnek neveztem, Tartsa meg e nevet, s hívjon engem továbbra is Adélnak.

— Legyen. Nos tehát szép Adél, kegyed nem ismeri el, hogy arisztokrata nő?

— Mit használ, ha nem ismerem el? Ön kitalálta s ily elismérés felesleges.

— Tehát illdözték és kényszerítve volt magát elrejtteni.

mekeiket az eddig szedett 1 frt navi tandij helyett 50 krajczárért, tehát 50 krajy kedvezmény összeg levonásával járathatják a gyermekkerthe: — e kedvezmény részükre a folyó év végéig a mikor is t. i. a három évi epus épen letelik, — továbbra is fentartatik; a mennyiben nevezettek gyermekeiket a havi vonként fizetendő 2 frt tandij helyet 1 frt 50 krért járathatják a gyermekkerthe. Debreczen 1885 július 28 Kovács B. Gyula egyleti titkár.

— Hymen. Békésy Gyula, a debreczeni tankerület főigazgatója eljegyzte B. Csabáról Kubek Mária kisasszonyt, Kubek Sándor ottani kir. járásbíró szép és művelt leányát.

— Utazási kedvezmények Nagy Boldogasszony ünnep alkalmából f. évi aug 14-én Budapestről a m. kir. államvasutak központi hálózatának, valamint dálya-bródi vonalának, ugysintén a kassa-oderbergi vasutnak állomásaira, továbbá Budapestről Bruckonát Bécsbe és Bécsből Bruckonát Budapestre rendkívül mérsékelt áru II. és III. oszt. 10 napig érvényes manettéri jegyek fognak kiadni. — Szent István-ünnep alkalmából továbbá f. évi augusztus 19-én, valamint az ugyanazon napon a végállomásokról induló Budapestre azonban mégcsak aug. 20-án déli, előtt érkező vonatokhoz a m. kir. államvasutak központi hálózatának és dálya-bródi vonalának, valamint az arad-temesvári vasutnak állomásairól az 50 százalékkal mérsékelt kiállítási menettéri jegyek fognak a kiállítási belépti sorsjegyre szóló szelvénynyel együtt kiadni. Bővebb felvilágosítás a falragasz alakú hirdetményekből és a m. kir. államvasutak állomásain nyerhető. — F. évi augusztus 1-től kezdve a nyári idény tartama alatt Bajárd is fognak Palicsra szóló 5 napig érvényességű s gyorsvonatok kivételével valamennyi egyéb személyszállító vonat használatára jogosító menettéri jegyek a következő mérsékelt árak mellett kiadni: II. oszt. 3,30 frt, I. I. oszt. 2,20 frt. Egyebekben a m. kir. államvasutak személy díjszabása IV. pótléknak II. B. pontja alatt felsorolt menettéri jegyekre érvényes határozmányok mérvadó.

— A milliomodik. Az országos kiállítási bizottság elhatározta, hogy a milliomodik látogatót értékes ajándékkal fogja meglepni. Azon napon, a mikor a látogatók száma már oly magas lesz, hogy bizton lehet következtetni a milliomodik eljövételére, a főkaput kivéve, a kiállítási terület összes kapuit bezárják, a főkapunál pedig háromtagu bizottság fogja titokban számlálni a bejövöket. — Mikor aztán belép az, akire lesnek, a misem sejtőnek tudára fogják adni, hogy őt illeti meg a bizottság ajándéka, 100 drb kiállítási sorsjegy. Az ajándék csak 100 forint értékét képvisel ugyan, de az illetőnek százszerosan meg van az a reménye, hogy ő csinálja a fönyereményt.

— Francia vendégek Debreczenben. Említettük már, hogy a francia írók budapesti látogatásuk alkalmával valószínűleg Debreczenbe is lerándulnak. — Eddig a következő francia írók és művészek igérték meg az utazásban való részvétöket: Lessps, Ulbach regényíró, a nemzetközi irodalmi-társaság titkára, Ebling másod titkár, Louis Ratisbonne szenátor. Dante-fordítója, Alphonse Pages tanár, Badin a „Nouvel Revue“ segédszerkesztője, Daubrée akadémikus, Abraham Dreyfuss vigjátékíró, E Yang

— A pirosi sorozat látszó leány her vonata kott, ugy litaui. A bban a kapipant ijedele — 750 — A rendőrség üveg részün vanyu vize sitett meg. lóbból 181 l

— Lovkasz-igazgat korábban je s a Czegléd tágas szinkó szinüleg ke — K

— K

— S atyja?

— Bocsásson meg, Albert ur, de ez atyám titka s nem az enyém; így el nem áruhatom, mint a hogy a magaméival teszem. Csak annyit mondhatok, hogy rejtők és alkalmat vár, hogy Franciaországot elhagyhassa.

— De mi lesz akkor kegyedből!

— Ha lehetséges, vele utazom; ha nem: egyedül maradok itt s felhasználom a legelső alkalmat, hogy utána mehessenek.

— Kegyed valósággal most is atyja látogatásából tér haza, midőn feltartóztatták.

— Igen. Első eset volt, hogy megszólítottak. Csak ez az ön nagy befolyása mentett meg.

— A mi azt illeti, nekem nincs nagy befolyásom, hanem vannak barátaim, s a kit kegyed épen most látott, egyike a leghatalmasabbaknak.

— Oh, ha e férfi hatalmát ön felhasználhatná atyám érdekében!

— Nem! E férfi hatalmát a kegyed érdekében fogom igénybe venni. Atyjával ma terveim vannak.

— Más tervei? — kiáltott fel Adél, kezeimet ijedten megragadva.

— Ne féljen. A mit tehetek, mindent meg fogok tenni, hogy megmentsem, csak hogy a kegyed részről egy kis elismerést vívjak ki.

— Egész életemre le fog kötelezni! — rebegé a szegény leány, és mig szeméi könybe lábadtak, arczaán a legfenségesebb kifejezés fogiatt helyet. — De hát mit fog tenni?

— Még magam sem tudom. De hogy tenni fogok valamit az bizonyos. Es nem hiszem, hogy eredmény nélkül.

— Ah! — kiáltott fel Adél elragadtatva, — tudom, hogy önek nemes szíve van. Nem csalódom. Fogadja forró köszönetemet s általam atyámról is. S ha semmit sem siker

„Revue poli... Tony Robe... Escalier építés... Paul O... szetek minisz... Gaston B... szerkesztője... Gouzien, Loku... ges, Naquet... Bernard, Gré... bach neje.

„Budapesti Hi... melyet Mária... augusztus 18-... saját maga ál... bath-tó partji... ábrázolja. A... a vadaskasté... ékesíti. A ver

Magasló b... Egy tó... Partján ki... Áldását... Mert unva... szent n... Atyám m... A korot... S mig a... Gondját... S a jó is... Ifjú új... Ezért, so!... Te völgy

— A p... goti olddal... és a gyalogj... kövekkel val... torkolatta fe... Ma pedig h... nek kongó t... zel egyidőre... dezése. A to... mulva a vár... értékéből, há... összehivand... Ezzel kape... vidéken nya... említjük, h... gyönyörüen... desek is egy... négy hosszú... látványt ny... föntunkat.

— Lovkasz-igazgat korábban je s a Czegléd tágas szinkó szinüleg ke — K

— K

rülne is ki... sak lészün... — J

Adél? — A mi

— H

már jó hir... — T

— D

— It

— H

— Is

ban? Tiz... embert ser... — D

inkább lak... — M

aggodalom... gyon nyug... ha egy id... — T

nagyobb k... tól egy ig... — E

alá jussom... — I

tehát, me... „Adél!“ — k

— k

— k

Maria-celli gyomor-cseppek;

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen.

es felidmulthatlan az étvágy-hiány, gyomorgyengeség, rossz szagú lehellet, szelek, savanyú felbűfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorgés hngyképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gilisztá, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Göltl Nándor, Tamásy gyógyszerész utraknál. Kun-Szt.-Márton Batha Zoltán gyógyszerésztárában, H. Szoboszlón: Trocsányi Imre gyógyszer. Ks-Marja iGóllasz Frigyes gyógyszer. Hajdu-Nánás: Kovács Lajos gyógyszerész, valamint az osztr. magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerésztárában és kereskedésében. Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly.

„az őrangyalhoz” címzett gyógyszerésztárában Kremsierben, Morvaországban.

ÜZLETHELYISÉG VÁLTÓZTATÁS.

Az arany csizmához

címzett

női, férfi és gyermek cipő üzletemet

főpiacz-utcára a városháza épületébe,

Telegdy K. Lajos könyvkereskedése társaságába helyeztem át.

A mit is azon kéréssel hozok a n. é. közönség becses tudomására, hogy szerény vállalatomat ezután is, mint eddig, pártolni kegyeskedjék,

illő tisztelettel

FALK OTTO

Debreczen, főpiacz-utca a városháza épületében.

Megrendelések mérték után, ugyszinte javítások gyorsan és pontosan elkészítettnek:

1000-1500 forint

tisztességes uton kereshető,

különös időtöltés, vagyon és risico nélkül, kitünő és jól álló személyek minden rangban, melyek a tehetségesebb osztályban forgolódnak. — Ajánlatok a jelenlegi foglalkozás megnevezésével Haasenstein és Voglerhez, Hannover Hó 1509 a sz. a. intézendők.

18 Terno! egy húzáson

Nincs osztrák birodalomba az a lottomatematikus, akihez már ne fordulunk volna, s nem hogy nyertünk volna, de még nagyobb nyomorba döntöttük magunkat.

Utolsó próbát tettünk és valóban sikerült Éjen Csekefalvy Iona Ó nagysága Kassán, lakik fő utca 86 szám alatt.

Ő a jelenkor legnagyobb mestere

nem tolszkodó, nem halmozva magát dícséretkeivel fel, de tettel segít készséggel a hozzá fordulóhoz.

Nyertünk a f. hó 25-én tarolt bécsi húzáson 47, 68, 22. számokra egy-egy tórt Kaufmann Alajos szatós, Bécs Nussdorf 48 sz. 480 frt. Hamay Agoston alatorvos Mergon 680 frt. Popovich Iván pékmester Zarában 760 frt. Adianszky Nicodem piébános brodi lakos 900, Journó Kajetan triezsi lakos és Koololier 1290, Setramby Wenczel prágai lakos Janoshid-utca 6 sz. bente 2400, Harizsek János brünni zöldfa-utca 89 sz. lakatos 2800, Kokavory Mihály főbírókos és tíz társa 4800 frt. pokorni lakos és Karam-mky Sándor maganzó Krakó podgurski lakos 67 sz. Ajánjuk szívből mind-nkinek fent nevezett Asszonyt, aki hozzá fordul küldjön be levelezésekre 3 darab 5 kros postabélyeget.

Saját termésű **ÉRMELLÉKI HEGYIBOR**

a legkitünőbbben kezelve.

üvegenként és ugyszintén hordószámra

1 literes üveg (üveg nélkül) — frt. 24 kr.

1 fél " " " " " — 12 "

hordószámra 100 liter 16 —

Az üres üvegek 10-5 krajczárért visszaváltatnak,

Rickl József Zelmos

(Debreczen.)

Kereskedelmi szakiskola
alapított 1880-ban.

Nyilvános **KERESKEDELMI TANINTÉZET** Temesvárott.

Ezen intézet 3 évi tanfolyamból áll és a németországi kereskedelmi akadémiák és magasabb kereskedelmi iskolák mintájára van berendezve. A tanulmányaikat végeztek az egyévi önkéntesi szolgálatra jogosultak. — Tannyelv magyar és német. E tanintézettel összeköttetésben áll egy jó berendezett 4 osztályú polgáriskola, mint előkészítő iskola.

A tanév kezdődik szeptember 1-én.

Ertesítést es közelebbi tudni-valókat nyújt

Wieszner Ferencz,
igazgató.

Üzletemnek végképeni felhagyását

elhatározva, értesitem a n. é. közönséget, miszerint a raktáromon levő legujabb divatu összes árucikkeket

== készpénz fizetés mellett ==

GYÁRI ÁRON ALÓL

VÉGKIÁRUSITOM.

Legujabb divatu női ruhakelmék u. m.

Bege, Crepp, Voill, Delain, Tricot, Damasse, Mohair, Loden, Jaquard, valódi francia Creton Sotein, Muszlin, Toal, fekete és szines Terno, fekete és szines selymek. Noblesz, Faill, Szoten Mervelux, Soten Lion-Atlasz mindenféle vászon árúk és kész női fehéreművek, napernyők, csipkék, szállagok, selyem és angol bársonyok s mindennemű szabó kellékek nagy raktár és igen leszállított áron futó szőnyegek Jutte és csipke függönyök, agy és asztal terítők cachemier, Szaten és atlasz, paplanok, dus raktára a legujabb női felöltőkben esőköpeny, Mantil, jaquett és kész női ruhákban.

Ruhákat mérték után bpesti műhelyemben

mindaddig míg ruhakelmék raktáromon vannak

jutányos áron készítettetek.

ROTT L.

Debreczen, főpiacz kistemplommal szemben.